

דף תרגול: סוגות בספרות - משל, אגדה, סיפור קצר, שיר, מחזה ובלדה

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את ששת סוגי היצירה הספרותית הנלמדים בכיתות ז-ט
- לזהות מאפיינים מרכזיים של כל סוגה
- לתרגל מושגי יסוד בניתוח טקסט ספרותי

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – זיהוי סוגות

1. א – משל
2. ב – מוסר השכל
3. ג – מחזה
4. ב – היא מספרת סיפור מסתורי בחרוזים
5. ג – הדובר

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך מוגדרת היחידה בדף - רגע אחד שמשנה הכול
2. לא נכון – לא בכל שיר יש חריזה בכל השורות
3. נכון – הוראות הבמה הן חלק קבוע ממחזה
4. לא נכון – בלדה היא שיר שמספר סיפור עם עלילה ומתח
5. נכון – כך מתואר מקור הסיפורים בדף

חלק ג' – השלימו את המושג

1. משל
2. דובר
3. הוראת במה
4. מוסר השכל
5. בלדה

חלק ד' – התאימו סוגה למאפיין

1 – ד (בעלי חיים ומוסר השכל)
2 – ג (דובר, בית וטור, חריזה)
3 – ה (דמויות, דיאלוג והוראות במה)
4 – א (עלילה מסתורית עם סוף מפתיע)
5 – ב (סיפור שעובר מדור לדור)

חלק ה' – כתבו בקצרה

1. משל הוא סיפור קצר עם בעלי חיים שמלמד מוסר השכל; אגדה היא סיפור עם שעובר מדור לדור ולא תמיד יש בה בעלי חיים.
2. כל תשובה סבירה שמתארת אירוע שמשנה את מצב הדמות או הבנתה תתקבל.

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. יש לבדוק שהתלמיד בחר סוגה אחת, הזכיר מאפיין אחד שלה לפחות ונימק את הבחירה באופן אישי.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מוסר השכל הוא הלקח שהמשל מלמד
- בשיר יש דובר וחריזה, ובמחזה יש דמויות ודיאלוג על במה
- בלדה כוללת עלילה מסתורית, מתח וסוף מפתיע

טיפים להפעלה:

- אפשר להקדים את הדף בהצגת כותרות שש היחידות על הלוח
- מומלץ לחלק לקבוצות לפי כיתה (ז, ח, ט) ולתרגל את המושגים הרלוונטיים לכל כיתה
- בחלק הפתוח כדאי לאפשר בחירה חופשית כדי לעודד מעורבות ולחבר בין היחידות

דף תרגול: סוגות בספרות - משל, אגדה, סיפור קצר, שיר, מחזה ובלדה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד על שישה סוגים של סיפורים ושירים שלומדים בכיתות ז, ח, ט. נתרגל מילים חשובות מכל סוג.

📖 מילון קטן:

משל	סיפור קצר שבו בעלי חיים מתנהגים כמו בני אדם ומלמדים לקח
מוסר השכל	הלקח שלומדים מהמשל
אגדה	סיפור עם שעבר מדור לדור בעל פה
דובר	מי שמדבר בשיר ומביע רגשות ומחשבות
חריזה	מילים שנשמעות דומה בסוף שורות בשיר
מחזה	יצירה שנכתבה כדי להיות מוצגת על במה
הוראת במה	הנחיה לשחקנים כיצד לזוז או לדבר
בלדה	שיר שמספר סיפור מסתורי עם עלילה ומתח

1 חלק א' – זיהוי סוגות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה סוג סיפור בעלי חיים מדברים?

א) משל ב) מחזה ג) שיר ד) בלדה

2. איך קוראים ללקח שלומדים מהמשל?

א) חריזה ב) מוסר השכל ג) דיאלוג ד) קונפליקט

3. איזה סוג יצירה מוצג על במה?

א) שיר ב) אגדה ג) מחזה ד) משל

4. מה מיוחד בבלדה?

א) היא תמיד קומית ב) היא מספרת סיפור מסתורי בחרוזים ג) אין בה דמויות

ד) היא כתובה בפרוזה בלבד

5. מי מדבר בתוך השיר?

א) המחזאי ב) השחקן ג) הדובר ד) המספר בגוף שלישי

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בסיפור הקצר לרוב יש רגע אחד משמעותי שמשנה את הדמות או את העלילה.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	בשיר חייבת להיות חריזה בכל שורה ושורה.	☐	☐
3	במחזה יש הוראות במה שמנחות את השחקנים.	☐	☐
4	בלדה היא מאמר מדעי שאינו מספר סיפור.	☐	☐
5	אגדה וסיפור עם עברו מדור לדור בעל פה לפני שנכתבו.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המושג

השלימו את המילה החסרה.

1. ב _____ בעלי החיים מדברים ומלמדים אותנו לקח.

2. ה _____ הוא מי שמדבר בשיר ומביע רגשות.

3. _____ היא הנחיה לשחקנים כיצד לזוז או לדבר על הבמה.

4. ה _____ הוא הלקח שעולה מהמשל.

5. שיר שמספר סיפור מסתורי עם עלילה ומתח נקרא _____ .

4 חלק ד' – התאימו סוגה למאפיין

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. משל	___	**א.** עלילה מסתורית עם סוף מפתיע
2. שיר	___	**ב.** סיפור שעובר מדור לדור
3. מחזה	___	**ג.** דובר, בית וטור, חריזה
4. בלדה	___	**ד.** בעלי חיים ומוסר השכל
5. אגדה וסיפור עם	___	**ה.** דמויות, דיאלוג והוראות במה

5 חלק ה' – כתבו בקצרה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין משל לאגדה.

2. תארו רגע משמעותי אחד שיכול להופיע בסיפור קצר ולשנות את הדמות.

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחת מהיחידות (משל, אגדה, סיפור קצר, שיר, מחזה, בלדה) וכתבו פסקה קצרה שמסבירה למה היא מעניינת אתכם.

כרטיס יציאה

מהו מוסר השכל, ובאיזו סוגה הוא מופיע?

מה ההבדל בין שיר למחזה?

תנו דוגמה אחת למאפיין של בלדה.

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀